



Vreme: 06.07.2026 20:37

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/martin-gunter-evroposlanik-levice-mislim-da-je-laz-da-se-litijum-koristi->

Autori: Irena Stević

Teme: Evropska unija i Srbija (odnosi)

Naslov: Martin Gunter, evroposlanik Levice: Mislim da je laž da se litijum koristi samo za zelenu tranziciju (VIDEO)

7281

Projekat Jadar kompanije Rio Tinto je zvanično u fazi održavanja, a nezvanično je, po svemu sudeći, predmet političkih igara i dogovora iza zatvorenih vrata. Dok projekat zvanično podržava [Evropska unija](#), a pre svega Nemačka, i tamo se čuju glasovi kritike. Među njima je i Martin Gunter, poslanik grupacije Levičarskih stranaka u evropskom parlamentu i član opozicione stranke nemačke Levice (Die Linke). Gunter je proteklog vikenda posetio Beograd gde je učestvovao na "skupu za budućnost bez ekstraktivizma". U intervjuu za Insajder televiziju odluku nemačke vlade da finansira savetnika predsednika Srbije ocenjuje kao - skandaloznu. Nakon što je nemačka vlada prošle nedelje potvrdila da njihova država plaća savetnika predsednika Srbije Jerga Heskensa, moraće da se suoče i sa pitanjima opozicije u svojoj zemlji. Podsetimo, kako su objavili BIRN-a i nemački Špigl, Jerg Hesken radi za Nemačku organizaciju za međunarodnu saradnju (GIZ), koja radi za nemačku vladu. Angažovan kao dugoročni savetnik za partnerstvo Saveznog ministarstva za ekonomiju i energetiku i srpskog Predsedništva.

Martin Gunter, evroposlanik iz nemačke Levice (Die Linke), koja pripada korpusu opozicije u nemačkom parlamentu, ovakav potez nemačke vlasti ocenjuje kao - skandal i još jedan dokaz da rade u interesu nemačkih kompanija, a ne u interesu građana Nemačke.

Govoreći o tome koji su to poznati i nepoznati interesi Nemačke za projekat "Jadar" Gunter ukazuje između čega bi on napravio razliku. - Rekao bih da moja, na primer, baka nema interesa za litijum u Srbiji. I rekao bih da većina radničke klase u Nemačkoj nema interesa za litijum uopšte. Njih zanima dobar život. Ono što prvo pada u oči je nemačka automobilska industrija, koja trenutno pokušava da se transformiše u, da kažemo, zeleniji pristup koristeći baterije umesto motora sa unutrašnjim sagorevanjem. Ali zapravo, to dovodi do, za mene, najvažnijeg pitanja: Gde ide taj litijum? Gde se sirovine zaista koriste? Znamo iz studije o drugoj sirovini, gde su nam svi rekli da se koristi za zelenu tranziciju da to zapravo nije istina.

Većina se koristi u sektorima poput vojne, ali i u drugim industrijama. Zato mislim, ako govorimo o sirovinama, ali i o litijumu, potrebna nam je zaista fer diskusija u našim društvima. Za šta želimo da ga koristimo? Jer mislim da je laž da se koristi samo za zelenu tranziciju.

I trenutno finansiramo studiju koja istražuje gde zapravo ide sav litijum. Ne znam, naravno, rezultate, ali sam prilično siguran da bi to pokazalo da većina ne ide u zelenu tranziciju. Dozvolite da pomenem još jednu važnu temu. Znamo da se mnogo ovih sirovina o kojima govorimo, posebno litijuma, već nalazi u našim ekonomijama. Dakle, ono o čemu moramo da razgovaramo jeste reciklaža, cirkularna ekonomija. Iskoristite sav litijum koji je već prisutan i izgradite cirkularnu ekonomiju. Na kraju životnog veka baterije, možemo ponovo upotrebiti veliki deo ovog litijuma. Ne bi nam bila potrebna tako velika količina novog litijuma, prilično sam siguran.

Prilično sam siguran da - ako želimo da obezbedimo najviše društvene, ekološke i demokratske standarde učešća lokalnih zajednica- onda je najbolji način da iskoristimo resurse koje imamo u Nemačkoj ili u [Evropskoj uniji](#).

Posmatram šta radi [Evropska unija](#) i zaista sam skeptičan- nisam uveren da će isti visoki standardi koje vidimo u [Evropskoj uniji](#) ili posebno u Nemačkoj važiti i za ovaj projekat koji [Evropska unija](#) predlaže van [EU](#).

Ali oni nam kažu da svaki proizvod koji ide u [Evropsku uniju](#) mora imati nešto što se zove zeleni pasoš. Dakle, da proizvod mora biti ekološki prihvatljiv od početka do kraja. Da li je moguće kontrolisati ceo proces iz [EU](#), na primer, ovde u Srbiji? - To je zaista zanimljivo jer mislim da smo upravo sada u Evropskom parlamentu u ovom mandatu videli snižavanje standarda, posebno kada je reč, na primer, o propisima o lancu snabdevanja. Iste osobe koje kažu da ne moramo nužno imati stroge propise o lancima snabdevanja trenutno govore da postoji nešto poput visoke uslovljenosti svakog uvoza koji dolazi u [Evropsku uniju](#). To je kontradiktorno.

Srbija ima institucionalno partnerstvo sa Nemačkom, ali nedavno smo videli šta to znači u praksi. Nemačka Vlada preko organizacije GIZ plaća savetnika predsednika Srbije, koji inače nema nadležnost kada je reč o recimo litijumu. Da li nemačka država na ovaj način u Srbiji podržava nešto što nije legitimno?

- Da. I mislim da je to skandal, znate. Mislim, naravno, možete reći da je legitiman interes svake države na ovom svetu da nekako podrži svoju industriju. Ali kako se to ovde radi?

U ovom slučaju, saznajemo da postoji osoba direktno u Predsedništvu, koja je savetnik, sa kancelarijom, ličnim resursima i tako dalje. To je skandal, znate? Ako postoji potreba, to bi mogle da urade ambasade. Ali, raditi to na ovaj način mi zaista nije jasno. I da budem iskren, možete biti sigurni da ćemo postaviti ozbiljno pitanje nemačkoj Vladi, o čemu se tu zapravo radi.





Vreme: 06.07.2026 20:37

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net teme/martin-gunter-evroposlanik-levice-mislim-da-je-laz-da-se-litijum-koristi->

Autori: Irena Stević

Teme: Evropska unija i Srbija (odnosi)

Naslov: Martin Gunter, evroposlanik Levice: Mislim da je laž da se litijum koristi samo za zelenu tranziciju (VIDEO)

Pre nekoliko meseci smo pitali nemačku Vladu kakve su njihove informacije o projektu Jadar. I većina odgovora je bila - ne znamo, nemamo uvid i tako dalje. I upravo sada saznajemo da verovatno postavljamo pitanje na pogrešan način jer svaki put pitamo da li je bilo nekih razgovora sa Vladom Srbije ili sa Parlamentom Srbije. Sada shvatamo da to verovatno nije način na koji je trebalo da ih pitamo. Zato ćemo sada ponovo, ali drugačije pitati šta se tu dešava.

Za mene, kao opoziciju u Nemačkoj, to je još jednom dokaz da nemačka država deluje u interesu kompanija, nemačkih kompanija, a ne u interesu običnog nemačkog stanovništva i to na način koji nije prikladan ni u jednom demokratskom smislu.

Prilično sam siguran da se tu ne radi samo o projektu Jadar kompanije Rio Tinto. Čini mi se da je postojala direktna veza i za podršku drugim kompanijama, posebno iz Nemačke u ovom slučaju. Mnogi bi rekli da je ono što vi zagovarate nemoguće, pa čak i populizam. Koja je alternativa koju nudite? Kao što ste rekli u jednom od vaših postova, kako bi izgledala za sunčana strana života? Evo recimo šta je alternativa litijumu?

- Dakle, čista je laž da imamo ekonomske probleme, da samo nedostaje novca za socijalnu pravdu, za tranziciju naše ekonomije. Postoji čak i studija [Evropske unije](#) da bi nam bilo potrebno samo dva odsto BDP-a [Evropske unije](#) da bismo sproveli zelenu tranziciju. Niko od drugih stranaka ne govori ništa o davanju pet odsto BDP-a za vojna pitanja. Ali kada se postavi najvažnije pitanje 21. veka, najvažnije za celo čovečanstvo, a to je pitanje klimatskih promena, onda sve postaje zabrinjavajuće.

Znate, ne moramo da razmišljamo o automobilu za svakoga. Moramo da razmišljamo o odgovarajućem javnom prevozu. I to je moguće ne samo u Nemačkoj. Svaki put kada razmišljam o pravednijem svetu, razmišljam o tome kako bi prevoz trebalo da bude dostupan svuda u svetu.

Ako želimo stabilnu i što pristupačniju energiju, najniže cene energije u budućnosti, onda se moramo osloniti na obnovljive izvore energije. Možemo izgraditi odgovarajući elektroenergetski sistem na obnovljivim izvorima energije. Nisu to samo vetar i sunce. Tu su naše reke, mora, geotermalna energija.

Radi se o tome da imamo toliko različitih obnovljivih izvora energije. Moramo ih logički kombinovati. Moramo ih mudro kombinovati.

